

Sjølvsstudium

Vite og Vere (del ein)

Du skal svare på anten oppgåve 1 eller oppgåve 2.

Anten

Oppgåve 1. *Platon og ideane*

Både delspørsmål a) og b) må ha eit svar.

«Men hvis noen sier meg som grunn til at noe er skjønt, at det har en strålende farge eller den og den form eller alt annet av den art, gir jeg en god dag i det, for jeg blir forvirret av dette annet. Jeg holder meg isteden, på en enkel og likefrem og kanskje naiv måte, til den oppfatning at det ikke er noe *annet* som gjør noe vakkert enn nærværet av eller delaktigheten i selve det skjønne, eller hvordan og på hvilken måte det skjer når forbindelsen er kommet i stand. For det er ikke noe jeg lenger insisterer på, men bare på den ting at det er gjennom det skjønne at alle skjønne ting er skjønne.» (*Faidon* 100 d)

a) Sokrates hevdar her at «det ikke er noe annet som gjør noe vakkert enn nærværet av eller delaktigheten i selve det skjønne». Gjer greie for kvifor Sokrates hevdar dette.

b) Korleis meiner Sokrates at ein kjem fram til innsikt i «selve det skjønne» etc.?

Eller

Oppgave 2. *Haslanger og genealogisk undersøkelse*

Ifølgje Haslanger (kap. 12) er genealogisk undersøking eit viktig verktøy for å forstå korleis konsept er sosialt konstruert. Ved å spore opphavet og den sosiale utviklinga til eit konsept, kan vi sjå at det som kan verke opplagt eller utvilsamt, er resultatet av ei kompleks sosial og intellektuell historie (s. 289).

(a) Haslanger trekk eit skilje mellom eliminativistisk og ikkje-eliminativistisk bruk av genealogisk undersøking i sosial konstruksjon (s. 292–294). Kva betyr det at eit konsept er sosialt konstruert? Kva er skilnaden mellom eliminativistiske versus ikkje-eliminativistiske argumenter for sosial konstruksjon?

(b) Appiah (kap. 20) gjer ei genealogisk framstilling av konseptet «vestlig kultur» i avsnittet med tittelen «Hvordan Vesten ble oppfunnet» (s. 542–543). Kva trur du er poenget med denne genealogiske forklaringa? Kjem Appiah med eit eliminativistisk eller ikkje-eliminativistisk argument? Grunnje svaret ditt.

Gjere (del to) Du skal svare på enten oppgave 1 eller oppgave 2.

Anten

Oppgave 1. *Sylvan og miljøetikk*

Kvifor meiner Sylvan (kap. 19) at vi ikkje kan basere ei miljøetikk på mennesket sine interesser og preferansar? Er du samd eller usamd i Sylvan sin argumentasjon? Grunnge svaret ditt. (Du kan bruke andre tekster frå pensum i grunngjevinga di).

Eller

Oppgave 2. *Slaveri og moral*

Ville slaveri vere moralsk akseptabelt ifølgje dei tre normative teoriane dydsetikk, deontologi og utilitarisme (kap. 13, 14 og 15)? Grunnge svaret ditt for kvar enkelt teori.